

column

Hans Vandeweghe Sportjournalist
@hansvdw

Martelaar van Nederland

Maarten van der Weijden is de Nederlander die 200 kilometer door Friesland ging zwemmen en tot 163 kilometer is geraakt. Onderweg heeft hij 3,5 miljoen euro opgehaald. Voor de Vlamingen: dat is een derde van De Warmste Week. Met één actie, door één man.

Ik ken Maarten van der Weijden uit mijn vorig leven in Nederland. In januari 2008 had ik het voorrecht bij het trainingskamp van de Nederlandse nationale zwemploeg aanwezig te zijn. Dat was op Isla Margarita, een eiland voor de kust van Venezuela. We zaten daar voor een 50-meterbad annex een mooi hotel, dat voornamelijk bevolkt was door vrouwen die kwamen voor borstvergrotingen en niet voor het olympisch bad.

Soms stond je in de lift met een pas geoperende, ondersteund door haar man en paracetamol of zwaarder, en dan zag je het onevenwicht, want wie ineens een te grote vergroting wil, kan niet allebei de borsten samen laten doen. Ik vertel maar wat de zwimmers mij vertelden. Die hadden gezien hoe mijn ogen uit de kassen rolden. Ik kreeg meteen een *crash course* 'hoe valse borsten herkennen' want die kregen zij geregeld in handen. Andere generatie, ik hield het daar op.

Dat wilde ik even kwijt, maar nu gaat het weer over Maarten van der Weijden. Die was daar ook, als jongeman met de ambitie olympisch kampioen te worden op de 10 kilometer openwater-zwemmen. Hij was daar samen met zijn trainer – de illustere Marcel Wouda, zelf wereldkampioen en olympisch gemedailleerde – en met een Belg als trainingsmaat, Tom Vangeneugden. Die zwom ook bij PSV in Eindhoven, had ambities op de 1.500 meter en moest veel kilometers maken.

Het verhaal van Maarten was gekend. Als tiener leukemie overwonnen en daarna was geen berg hoog genoeg om hem tegen te houden. Hij werd later dat jaar olympisch kampioen met een waanzinnige finish. Dat leverde legendarische beelden op die nog op YouTube te vinden zijn en let vooral op cocommentator Pieter van den Hoogenband, die zijn ploegmaat en vriend naar de overwinning schreeuwt.

Ik heb op Isla M. Maarten van der Weijden de basis zien leggen voor zijn prestatie. Op een dag kwamen we zo rond een uur of halfelf bij het bad aan voor de ochtendsessie van de zwemploeg en toen lag Van

Van der Weijden, die alle grenzen van zijn lichaam heeft overschreden, werd als een halve dode uit het water gevist. Dat was de negatie van sport

der Weijden al een uurtje in het water te weken. Hij ging door tot één uur. Die middag deed hij nog wat en die avond ook. Ik kan er 5 kilometer naast zitten, maar ik geloof dat hij toen een trainingsdag van 30 kilometer had. Dat vonden wij met zijn allen toen buitengewoon en dat was het ook.

Laat er geen misverstand over bestaan, alleen maar respect en bewondering voor Maarten van der Weijden, toen in Venezuela, later in Beijing en op een dag na nog eens tien jaar later toen hij in Friesland meer dood dan levend uit het water werd gehaald. Dat was afgelopen maandag, in het plaatsje Burdaard, net voor Dokkum. De elfde stad in de Elfstedentocht haalde hij net niet.

Sportman van het jaar

Van der Weijden weet wat extreem lang zwemmen is. In 2017 deed hij in Amsterdam een poging het wereldrecord 24 uur zwemmen te breken. Hij kwam uit op 99,5 kilometer, het record bleef staan op 102 kilometer. Met zijn sportieve prestatie haalde hij toen 8.500 euro op ten behoeve van kankeronderzoek. In 2017 deed hij ook

nog eens een dubbele Kanaal-oversteek in 19 uur en 4 minuten en begin dit jaar lukte het hem toch: 102,8 kilometer zwemmen in één dag in een 25-meterbad.

In *De Volkskrant* verscheen na zijn Elfstedentocht een brief met een pleidooi om hem maar alvast sportman van het jaar te maken. Respect ja, bewondering ja, verwondering nog meer, maar sportman van het jaar? Zijn ze daar echt de weg kwijt boven en onder de Moerdijk?

Dat ze in de beste krant van Nederland die brief überhaupt afdrukten, is al vreemd. Net als het collectieve hoera van de media. Waar was die kritische geest van de Nederlandse journalistiek? Stelde niemand zich dan vragen bij het waanzinnige van Van der Weijdens helletocht?

Dit was geen sport; dit was een kei van een sportman en een groot kampioen die de chemische, hormonale en biologische grenzen van zijn lichaam heeft afgetast en ruim overschreden. Maarten, martelaar van Nederland, die helemaal doorweekt, alle vocht-, zout- en andere balansen in zijn lichaam verstoord, als een halve dode uit het water werd gevist en op een vlot gelegd, was de negatie van sport. Het is te hopen dat het geen navolging krijgt en dat hij zelf als eerste met die waanzin ophoudt.

Jawel, het is dus dubbel: je vindt hem compleet geschift en tegelijk wil je hem proficiat wensen.

► **Uitgeput wordt Maarten van der Weijden uit het water gehaald in Burdaard, Nederland. Lichaam en geest hebben zwaar afgezien tijdens de 163 km zwemmen.**

© ANP/EPA